

ระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืม
แก่เกษตรกรและผู้ยากจน
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรให้การบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ ๑๙ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืม แก่เกษตรกรและผู้ยากจน จึงวางระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกร และผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกร และผู้ยากจน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่ เกษตรกรและผู้ยากจน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกร และผู้ยากจน พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้แก่

(๑) คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนส่วนกลาง
ใช้ชื่อย่อว่า “อบก. ส่วนกลาง”

(๒) คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนส่วนจังหวัด
ใช้ชื่อย่อว่า “อบก. ส่วนจังหวัด”

(๓) คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนส่วนอำเภอ
ใช้ชื่อย่อว่า “อบก. ส่วนอำเภอ”

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้หมายความรวมถึง สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัด ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขา และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาย่อย

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่เป็นบุคคลทั่วไป นิติบุคคลที่คณะกรรมการกำหนด ธนาคาร พาณิชยต์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคาร อาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน หรือธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“เกษตรกร” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำนาเกลือ เลี้ยงสัตว์ หรือเกษตรกรรมอื่น ตามที่คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนกำหนด

“ผู้ยากจน” หมายความว่า ผู้ที่ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอและอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (กชก.) กำหนด

“ผู้กู้ยืม” หมายความว่า เกษตรกรหรือผู้ยากจนที่กู้ยืมเงินจากกองทุน

ข้อ ๔ ให้คณะกรรมการ โดยสำนักงานเป็นผู้บริหารกองทุนตามระเบียบนี้ มีอำนาจจ้างหรือมอบหมาย ให้ธนาคารเพื่อทำหน้าที่ในการให้เงินกู้เพื่อปลดเปลื้องหนี้สินและให้ได้มาซึ่งสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ของเกษตรกรและผู้ยากจน รวมทั้งเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพของผู้กู้ยืม

นอกเหนือหน้าที่รับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างหรือความตกลงที่สำนักงานทำไว้กับธนาคารแล้ว ให้ธนาคารมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำคำขอกู้
- (๒) การรับคำขอ
- (๓) การตรวจสอบและประเมินราคาทรัพย์สินที่จำนองหรือบุคคลที่นำมาค้ำประกัน และวิเคราะห์คำขอกู้
- (๔) การทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้กู้ยืม
- (๕) การทำสัญญาค้ำประกัน
- (๖) การรับจำนองและการไถ่ถอนหลักประกัน
- (๗) การจ่ายเงินกู้
- (๘) การตรวจสอบการใช้เงินกู้
- (๙) การติดตามเร่งรัดเงินกู้
- (๑๐) การผิดชำระหนี้และการขยายระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้
- (๑๑) การรับชำระคืนเงินกู้
- (๑๒) การเรียกคืนเงินกู้
- (๑๓) การเปลี่ยนตัวลูกหนี้ในกรณีลูกหนี้ตายหรือมีเหตุอันสมควร
- (๑๔) การทำบัญชีลูกหนี้ของกองทุน
- (๑๕) การวางทรัพย์สินแทนผู้กู้ยืม

ข้อ ๕ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานในกิจกรรมของเงินกองทุนอย่างน้อยจะต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดทำคำขอกู้และรับคำขอกู้
- (๒) การตรวจสอบและประเมินราคาทรัพย์สินที่จำนอง
- (๓) การวิเคราะห์คำขอกู้
- (๔) การทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้กู้ยืม
- (๕) การรับจำนองและไถ่ถอนหลักประกัน
- (๖) การจ่ายเงินกู้
- (๗) การตรวจสอบและแนะนำการใช้เงินกู้
- (๘) การติดตามเร่งรัดและเรียกคืนดอกเบี้ยและเงินต้น
- (๙) การรับชำระคืนดอกเบี้ยและเงินต้น ตามข้อ ๒๖
- (๑๐) การผิดชำระหนี้และการขยายระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้ ตามข้อ ๒๗ และข้อ ๒๘
- (๑๑) การจัดทำบัญชีลูกหนี้กองทุน
- (๑๒) การรายงานการรับจ่ายเงินกองทุนและผลการดำเนินงานของกองทุนต่อคณะกรรมการทุกหกเดือน

การกู้ยืมเงินกองทุนเพื่อปลดปล่อยหนี้สิน หรือซื้อคืนที่ดิน

ข้อ ๖ ผู้กู้ยืมเงินเพื่อไถ่หรือไถ่ถอนที่ดินคืนจากการขายฝาก จำนอง หรือชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน หรือซื้อคืนที่ดินที่ได้สูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ไป เนื่องจากการขายฝาก จำนอง หรือสัญญากู้ยืมเงิน ต้องเป็นเกษตรกร หรือผู้ยากจน หรือเป็นบิดา มารดา หรือคู่สมรส หรือบุตร ของเกษตรกรหรือผู้ยากจน โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) มีหนี้สินเนื่องจากการนำที่ดินไปขายฝาก จำนองไว้กับเจ้าหนี้ หรือกู้ยืมเงิน โดยได้นำที่ดินหรือหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้เจ้าหนี้อยึดถือไว้เป็นประกันขณะทำสัญญากู้ยืมเงิน หรือได้สูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินไปแล้ว เนื่องจากการขายฝาก จำนอง หรือสัญญากู้ยืมเงิน

(๒) มีหนี้สินอันเกิดจากเหตุสุจริตจำเป็นและเป็นภาระหนักแก่ผู้กู้ยืม ทำให้ผู้กู้ยืมมีโอกาสที่จะไถ่หรือไถ่ถอน หรือชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน หรือซื้อคืนที่ดิน ได้น้อยมาก

(๓) เป็นผู้ที่ธนาคารไม่อนุมัติให้กู้ยืมเงินเพื่อการนี้

ข้อ ๗ ที่ดินที่จะไถ่หรือไถ่ถอน หรือซื้อคืน จะต้องเป็นที่ดินของเกษตรกรหรือผู้ยากจน หรือเป็นของบิดา มารดา หรือคู่สมรส หรือบุตร ของเกษตรกรหรือผู้ยากจน

ข้อ ๘ กรณีเจ้าหนี้ของผู้กู้ยืมเป็นบุคคลทั่วไป จะได้รับความช่วยเหลือเพื่อไถ่หรือไถ่ถอนที่ดินคืนจากการขายฝาก จำนอง หรือชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน หรือเพื่อซื้อคืนที่ดินที่ได้สูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ไป เนื่องจากการขายฝาก จำนอง หรือสัญญากู้ยืมเงิน ต้องเป็นหนี้ตามคำพิพากษา หรือหนี้ที่ผ่านกระบวนการประนอมหนี้ หรือกระบวนการไกล่เกลี่ยแล้ว

กรณีเจ้าหนี้ของผู้กู้ยืมเป็นนิติบุคคลที่คณะกรรมการกำหนด ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน หรือธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๙ ให้ผู้กู้ยืม ยื่นคำร้องพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานประกอบคำร้อง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด หรือธนาคาร ซึ่งตนมีภูมิลำเนา หรือสำนักงาน

ข้อ ๑๐ ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการที่ได้รับคำร้องตามข้อ ๙ แล้ว ดำเนินการประนอมหนี้ หรือไกล่เกลี่ยหนี้ระหว่างคู่กรณี แล้วส่งเรื่องให้ธนาคารที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี พิจารณาและวิเคราะห์คำขอผู้กู้ยืมเงินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๑๑ เมื่อธนาคารพิจารณาและวิเคราะห์คำขอผู้กู้ยืมเงินแล้ว ให้ธนาคารส่งผลการวิเคราะห์ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาตามกรอบวงเงิน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาภายในกรอบอำนาจต่อไป

ข้อ ๑๒ ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ตามข้อ ๑๑ ให้ธนาคารทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

การกู้ยืมเงินกองทุนเพื่อซื้อที่ดินเช่า

ข้อ ๑๓ ผู้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อที่ดินตามสิทธิแห่งกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) เป็นเกษตรกรหรือผู้ยากจน
- (๒) มีสัญชาติไทย
- (๓) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (๕) มีความประพฤติดี มีความสามารถ และขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ
- (๖) ไม่มีที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง หรือมีแต่ไม่เพียงพอ
- (๗) เป็นผู้ที่ธนาคารไม่อนุมัติให้กู้ยืมเงินเพื่อการนี้

ข้อ ๑๔ ให้ผู้กู้ยืม ยื่นคำร้องพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานประกอบคำร้อง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด หรือธนาคาร ซึ่งตนมีภูมิลำเนา หรือสำนักงาน

ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ดำเนินการเจรจาตกลงราคาจะซื้อ จะขายที่ดินระหว่างคู่กรณีก่อน แล้วส่งเรื่องให้ธนาคารที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี พิจารณาและวิเคราะห์คำขอกู้ยืมเงินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๑๕ เมื่อธนาคารพิจารณาและวิเคราะห์คำขอกู้ยืมเงินแล้ว ให้ธนาคารส่งผลการวิเคราะห์ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาตามกรอบวงเงิน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาภายในกรอบอำนาจต่อไป

ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ตามวรรคหนึ่ง ให้ธนาคารทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

การกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพ

ข้อ ๑๖ เกษตรกรหรือผู้ยากจน ที่ยื่นคำร้องขอกู้ยืมเงินเพื่อไถ่หรือไถ่ถอนที่ดินคืนจากการขายฝาก จำนอง หรือเพื่อชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน หรือเพื่อซื้อที่ดินที่ได้สูญเสียสิทธิครอบครองหรือกรรมสิทธิ์ไป เนื่องจากการขายฝาก จำนอง หรือสัญญากู้ยืมเงิน หรือเพื่อซื้อที่ดินเช่าตามสิทธิแห่งกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อาจยื่นคำร้องขอกู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพได้อีกจำนวนหนึ่ง ไม่เกินหนึ่งแสนบาท โดยยื่นคำร้องมาพร้อมกันในคราวเดียว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

กรณีลูกหนี้กองทุนรายเดิมและยังไม่มี การกู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพมาก่อน อาจขอกู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพก็ได้ ภายในวงเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๗ ให้ผู้กู้ยืมยื่นคำร้องตามข้อ ๑๖ พร้อมรายละเอียดของโครงการที่ประสงค์จะขอกู้ หลักประกันเงินกู้ และเอกสารหลักฐานประกอบคำร้อง ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด หรือธนาคาร ซึ่งตนมีภูมิลำเนา หรือสำนักงาน แล้วแต่กรณี

ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ส่งเรื่องให้ธนาคาร แล้วแต่กรณี พิจารณาและวิเคราะห์คำขอกู้ยืมเงินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๑๘ เมื่อธนาคารพิจารณาและวิเคราะห์คำขอกู้ยืมเงินแล้ว ให้ธนาคารส่งผลการวิเคราะห์ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาตามกรอบวงเงิน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาภายในกรอบอำนาจต่อไป

ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ตามวรรคหนึ่ง ให้ธนาคารทราบโดยเร็ว เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

จำนวนชั้นสูงของเงินกู้

ข้อ ๑๙ การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ของผู้กู้ยืมแต่ละราย ให้เป็นไปตามกรอบอำนาจของคณะกรรมการ แต่ละคณะ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินรายละเอียดสองล้านห้าแสนบาท

หลักประกันเงินกู้

ข้อ ๒๐ ในการกู้ยืมเงินเพื่อไถ่หรือไถ่ถอนที่ดินคืนจากการขายฝากหรือจำนอง หรือเพื่อชำระหนี้ ตามสัญญากู้ยืมเงิน หรือเพื่อซื้อคืนที่ดินที่ได้สูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ไป เนื่องจากการขายฝาก จำนอง หรือ สัญญากู้ยืมเงิน ผู้กู้ยืมต้องนำที่ดินซึ่งปลดปล่อยหนี้สิน หรือซื้อคืน หรือซื้อด้วยเงินกู้จากกองทุน และมีราคาประเมินไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่ผู้กู้มาจำนองเป็นประกันเงินกู้ ทั้งนี้ ในการประเมินราคาที่ดินดังกล่าว ให้ใช้ราคาประเมินของธนาคาร และกรณีที่มีสิ่งปลูกสร้างอยู่บนที่ดินนั้น ให้ธนาคารประเมินราคาสິงปลูกสร้างรวมด้วย ไม่ว่าสิ่งปลูกสร้างนั้นจะมีราคาเท่าใด โดยกรณีสิ่งปลูกสร้างมีการประกันวินาศภัยให้ประเมินราคาในอัตราร้อยละ ห้าสิบ และกรณีไม่มีการประกันวินาศภัยให้ประเมินราคาในอัตราร้อยละสามสิบ ของราคาสິงปลูกสร้างที่ประเมินได้ แล้วนำราคาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ประเมินได้ดังกล่าวมารวมกันเป็นราคาประเมินหลักประกัน

ในกรณีที่ที่ดินที่นำมาจำนองเป็นประกันมีราคาประเมินน้อยกว่าจำนวนเงินที่ผู้กู้ แต่ไม่น้อยกว่า ร้อยละเจ็ดสิบของจำนวนเงินที่ผู้กู้ คณะกรรมการอาจพิจารณาให้นำที่ดินอื่น ซึ่งมีได้จำนองเป็นประกัน ต่อเจ้าหน้าที่รายอื่นมาจำนองเป็นประกันเพิ่มเติม หรืออาจให้จัดหาบุคคลมาค้ำประกันตามหลักเกณฑ์การใช้ บุคคลค้ำประกันร่วมด้วยก็ได้ เพื่อให้หลักประกันไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่ผู้กู้ ตามประกาศหลักเกณฑ์การช่วยเหลือ เกษตรกรและผู้ยากจนที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ที่ดินที่นำมาจำนองเป็นประกันมีราคาประเมินน้อยกว่าจำนวนเงินที่ผู้กู้ แต่ไม่น้อยกว่า ร้อยละห้าสิบของจำนวนเงินที่ผู้กู้ คณะกรรมการอาจพิจารณาให้นำที่ดินอื่น ซึ่งมีได้จำนองเป็นประกันต่อเจ้าหน้าที่ รายอื่นมาจำนองเป็นประกันเพิ่มเติม เพื่อให้มีราคาประเมินไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่ผู้กู้

ข้อ ๒๑ ในการกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพ ผู้กู้ยืมต้องจำนองที่ดินเป็นประกันเงินกู้ ซึ่งที่ดินนั้นต้องมีราคาประเมินไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่ผู้กู้ ทั้งนี้ ในการประเมินราคาที่ดินดังกล่าว ให้ใช้ราคาประเมินของธนาคาร ตามข้อ ๒๐ ได้โดยอนุโลม

ในกรณีกู้ยืมเงินไม่เกินสามหมื่นบาท ถ้าผู้กู้ยืมไม่อาจจัดหาที่ดินมาจำนองเป็นประกันเงินกู้ได้ ผู้กู้ยืม อาจจัดหาบุคคลมาค้ำประกันตามหลักเกณฑ์การใช้บุคคลค้ำประกันตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๒๒ ในกรณีกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพ สามารถใช้หลักประกันตามหลักเกณฑ์ข้อ ๒๐ ได้โดยอนุโลม

ข้อ ๒๓ การถอนจำนอง ถอนหรือเปลี่ยนแปลงหลักประกันอื่น จะกระทำต่อเมื่อผู้กู้ยืมได้ชำระหนี้ เงินกู้ของตนเองเสร็จสิ้น หรือเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

ข้อ ๒๔ การอนุญาตให้ผู้กู้ยืมเปลี่ยนแปลงหลักประกันในกรณีที่เป็นที่ดิน ให้ถือราคาตามที่ธนาคารได้ ตรวจสอบและประเมินราคาแล้วในขณะที่ยื่นขอเปลี่ยนแปลง

อัตราดอกเบี้ย

ข้อ ๒๕ ดอกเบี้ยที่จะเรียกเก็บจากผู้กู้ยืมให้กำหนดไว้ในอัตราไม่เกินร้อยละห้าต่อปี โดยคำนวณตามจำนวนเงินต้นคงเป็นหนี้ โดยคิดเป็นรายวันนับตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินต้นจนถึงวันชำระคืนเสร็จสิ้น ทั้งนี้ไม่เป็นการทบต้น และในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยได้ตามความเหมาะสม

ในกรณีที่ผู้กู้ยืมได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ ทำให้พืชผล หรือผลผลิตทางการเกษตร หรือที่อยู่อาศัย ได้รับความเสียหายทั้งหมดหรือเป็นส่วนใหญ่ หรือได้รับความเดือดร้อนและเสียหายอย่างร้ายแรงด้วยเหตุใดๆ คณะกรรมการอาจพิจารณาให้งดและหรือลดดอกเบี้ยได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

กรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้กู้ยืมที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายตามวรรคสอง ไม่มีความสามารถที่จะชำระหนี้ได้อีกต่อไป คณะกรรมการอาจพิจารณาช่วยเหลือ โดยการจำหน่ายหนี้สูญเฉพาะดอกเบี้ยและหรือเงินต้นก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

อำนาจตามวรรคสองและวรรคสาม คณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาแทนได้ ทั้งนี้ ภายในกรอบวงเงินตามที่ได้รับมอบหมาย

การชำระคืนดอกเบี้ยและเงินต้น

ข้อ ๒๖ ให้ผู้กู้ยืมชำระคืนดอกเบี้ยและเงินต้นเป็นรายงวดให้แล้วเสร็จ ภายในเวลาไม่เกินยี่สิบปี นับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ได้รับเงินกู้

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาตามข้อเท็จจริงที่ธนาคารวิเคราะห์คำขอกู้และเสนอความเห็น ว่าผู้กู้ยืมยังไม่มีความสามารถในการชำระคืนเงินต้น คณะกรรมการอาจกำหนดระยะเวลาให้ผู้กู้ยืมชำระคืนเฉพาะดอกเบี้ยก็ได้ แต่ไม่เกินห้าปีแรก

การผิดชำระหนี้และการขยายระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่ผู้กู้ยืมมีเหตุจำเป็นอันควรผ่อนผัน ธนาคารอาจมีดุลพินิจให้ผิดการชำระหนี้รายงวดนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนได้ตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินสองคราวติดต่อกัน คราวละไม่เกินหนึ่งปี ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ธนาคารวิเคราะห์แล้วเห็นว่าผู้กู้ยืมไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ได้ตามงวดที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ให้ธนาคารเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณา หากคณะกรรมการเห็นว่ามีความจำเป็นอันควรผ่อนผัน อาจพิจารณาขยายระยะเวลาชำระหนี้ให้ผู้กู้ยืมได้ตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินสามคราว คราวละไม่เกินสองปี หรืออาจพิจารณาให้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

การเรียกคืนเงินกู้

ข้อ ๒๙ ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ธนาคารอาจเรียกให้ผู้กู้ยืมชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยโดยสิ้นเชิง แม้หนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระก็ตาม

(๑) เมื่อผู้กู้ยืมไม่ปฏิบัติตามสัญญาผู้ยืมเงินโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๒) เมื่อผู้กู้ยืมได้รับการผิดชำระหนี้ตามข้อ ๒๗ หรือขยายระยะเวลาชำระหนี้ หรือปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามข้อ ๒๘ แล้วไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญาโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๓) เมื่อผู้กู้ยืมหรือผู้ค้ำประกันของผู้กู้ยืมถูกบุคคลภายนอกฟ้องคดีแพ่ง และขอบังคับคดีจากหลักประกันที่จำนองไว้กับกองทุน

กรณีตามวรรคหนึ่งให้ธนาคารส่งเรื่องให้สำนักงาน เพื่อพิจารณาฟ้องเรียกคืนเงินกู้และบังคับจำนองภายในระยะเวลาไม่เกินสามปี นับแต่วันผิดสัญญา

การดำเนินคดี

ข้อ ๓๐ ให้สำนักงานมีอำนาจมอบหมายให้พนักงานอัยการ ฟ้องเรียกคืนเงินกู้และบังคับคดีแทนจนเสร็จสิ้นกระบวนการความ เว้นแต่ การทำความตกลงและทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

การดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ให้ธนาคารเป็นผู้ประสานคดีในฐานะตัวแทนผู้รับมอบอำนาจจากสำนักงาน

การจัดการทรัพย์สินที่ได้จากการบังคับชำระหนี้ตามสัญญาเงินกู้

ข้อ ๓๑ การบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเงินกู้ตามสัญญากู้ยืมเงินให้ดำเนินการโดยวิธีขายทอดตลาดหรือเรียกเอาทรัพย์สินจำนองหลุด

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๓๒ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายเป็นผู้อนุมัติการใช้จ่ายเงินของกองทุน

ข้อ ๓๓ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนที่จ่ายให้แก่ธนาคาร ให้เป็นไปตามข้อตกลงสำนักงานทำไว้กับธนาคาร โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์